

32. helluntain jälkeinen viikko, lauantai

Päivän epistola

(1. Tess. 5: 14 – 23)

”Veljet, kehotamme teitä: ojentakaa kurittomia, rohkaiskaa arkoja, tukekaa heikkoja ja olkaa kaikkia kohtaan kärsivällisiä. Katsokaa, ettei kukaan maksa pahaa pahalla. Pyrkikää aina tekemään hyvää toisillenne ja kaikille ihmisille. Iloitkaa aina. Rukoilkaa lakkaamatta. Kiittäkää kaikesta. Tätä Jumala tahtoo teiltä, Kristuksen Jeesuksen omilta. Älkää sammuttako Henkeä, älkääkä väheksykö profetoimisen lahjaa. Koetelkaa kaikkea ja pitäkää se mikä on hyvää. Pysykää erossa kaikesta pahasta. Itse rauhan Jumala pyhittäköön teidät kokonaan ja varjelkoon koko olemuksenne, teidän henkenne, sielunne ja ruumiinne, niin että olette nuhteettomat Herramme Jeesuksen Kristuksen tullessa.”

Tekstimme on ensimmäisen Tessalonikalaiskirjeen loppupuolelta. Sen sisältönä ovat erilaiset kehotukset seurakuntalaisille. ”Kurittomilla” tarkoitetaan sellaisia, jotka laiminlyövät velvollisuutensa. ”Heikot” ovat niitä, jotka tarvitsevat päättäväisyyttä koettelemusten keskellä, Hieman aikaisemmin Paavali oli kehottanut heitä olemaan valmiina, sillä emme tiedä Kristuksen toisen tulemisen aikaa (1. Tess. 5: 1 – 11).

”Katsokaa, ettei kukaan maksa pahaa pahalla.” Tässä kielletään kostaminen, mutta siinä ei kielletä puolustautumista. ”Pyrkikää aina tekemään hyvää toisillenne ja kaikille ihmisille”. Lähimmäisen rakastaminen ilmenee toimintana toista ihmistä kohtaan. Sitä osoitetaan niin seurakunnan jäsenille kuin ”kaikille ihmisille”, siis myös niille, jotka eivät ole seurakunnan jäseniä.

”Iloitkaa aina.” Ilo on Pyhän Hengen lahja. Vaikka meitä koetellaan ja maallisesti ajatellen aika voi tuntua pahalta, meillä on ilo pelastuksen mahdollisuudesta. Tätä iloa ei mikään voi ottaa kristityltä pois. ”Rukoilkaa lakkaamatta. Kiittäkää kaikesta.” Nämä kaksi kuuluvat yhteen. Rukous on yhteyttä Jumalaan. Jumala on luonut kaiken, ja se, mitä meillä on, on viime kädessä Jumalalta. Tästä meidän tulee kiittää Häntä. Ilo, rukous ja kiitos ovat osa kristillistä jumalanpalvelusta ja rukousta. Lakkaamattoman rukouksen perinteestä ortodoksisessa kirkossa esimerkkinä voidaan mainita Jeesuksen rukous: ”Herra Jeesus Kristus, Jumalan Poika, armahda minua syntistä”.

Seuraavaksi teksti kiinnittää huomiota Jumala antamiin lahjoihin ja tarkkanäköisyyteen. Paavali ei kuitenkaan tässä yhteydessä käytä sanontaa Jumalan armolahja. Henki saa ohjata seurakunnan /

seurakuntalaisten toimintaa ja profetoiminen on hyväksyttävää. Profetoiminen tarkoittaa voimallista, vaikuttavaa opetusta, ei ennustamista. Samanaikaisesti on tarkkailtava sitä, mitä tapahtuu. Jumalan lahja on myös erottelukyky. Se, mikä on hyvää, on säilytettävä. Tutkijat ovat jakaantuneet kahtia siitä, mihin tämän erottelukyvyn pitää suuntautua. Osa näkee, että piti tarkata sitä, miten seurakunnassa profetoitiin (opetettiin), toisten mukaan piti tarkata ihmisten toimintaa yleisesti, että toiminta olisi kristillistä (vrt. 1. Kor. 12 - 14).

”Rauhan Jumala” on perinteinen määritelmä Jumalasta (Tuom. 6: 24). Jumala pyhittää meidät. Vain Jumala on pyhä ja meistä voi tulla pyhiä lähestyessämme Jumalaa. Teksti pyytää varjelusta ”koko olemukselle”, mutta täsmentää sen sanoilla henki, sielu ja ruumis. Eri aikojen tutkijat ovat esittäneet, että Paavali esittää tässä ihmisyyden kolmiosaisena. Toisaalta tekstin on nähty tuovan esille juutalaisen ajattelun, jossa henki pääasiallisesti ilmaisee persoonan luotuna, sielu ilmaisee persoonan elinvoimaisena ja ruumis persoonan ruumiillisena ja sosiaalisena olentona.

Päivän evankeliumi

(Luuk. 17: 3 – 10)

”Herra sanoi: ”Pitäkää varanne! Jos veljesi tekee väärin, nuhtele häntä, ja jos hän sitten katuu, anna hänelle anteeksi. Vaikka hän seitsemästi päivässä rikkoisi sinua vastaan ja seitsemästi tulisi sanomaan sinulle: ”Minä kadun”, anna hänelle anteeksi.” Apostolit sanoivat Herralle: ”Anna meille vahvempi usko!” Herra sanoi: ”Jos teillä olisi uskoa edes sinapinsiemenen verran, te voisitte sanoa tälle silkkiäispuulle: ”Nouse juurinesi maasta ja istuta itsesi mereen”, ja se tottelisi teitä. ”Jos teillä on palvelija kyntötoissa tai paimenessa, niin ettehan te hänen kotiin palatessaan sano: ”Käy pöytään, saat heti ruokaa.” Ei, te sanotte: ”Laita minulle syötävää, vyötä vaatteesi ja palvele minua sen aikaa kun syön ja juon. Sitten saat sinä syödä ja juoda.” Ei palvelija siitä saa kiitosta, että hän tekee, mitä hänen tulee tehdä. Niinpä tekin, kun olette tehneet kaiken, mitä teidän tulee tehdä, sanokaa: ”Me olemme arvottomia palvelijoita. Olemme tehneet vain sen, minkä olimme velvolliset tekemään!”

Ensimmäinen asia, mitä Luukas käsittelee tässä, on anteeksianto. Isä meidän -rukous ei ole tarkoitettu vain luettavaksi, vaan myös toteutettavaksi todellisessa elämässä. Anteeksiannon yhteydessä annettu luku seitsemän pitää ymmärtää niin, että se ei ole tarkka luku. Joka kerta, kun todellisesti pyydetään anteeksi, on annettava anteeksi.

Jeesus on matkalla kohti kärsimystä ja kuolemaa ja tässä vaiheessa opetuslapset tarvitsevat syvää ja vahvaa uskoa Jeesukseen. Tämä usko on pelastava heidät. Nyt apostolit pyytävät Herralta vahvempaa uskoa.

Kristuksen vastauksen mukaan pienikin usko (sinapinsiemenen verran) mahdollistaa silkkiäispuun maasta ottamisen ja istuttamisen mereen. Tällä puulla on sekä kokoa että juuristoa sen verran, että pelkästään sen nostaminen maasta on erittäin vaikeaa puhumattakaan sen istuttamisesta mereen. Jeesuksen sanojen tarkoitus on osoittaa, että todellinen usko voi saada aikaan odottamattomia asioita.

Tässä silkkiäispuu nähdään vertauskuvana paholaisen töistä. Sen lehdillä silkkiäistoukat ravitsevat itsensä. Nyt toukat rinnastetaan matoihin, jotka nähdään helvetin kuvana (vrt. Mark. 9: 42 – 48). Tämä isien tulkinta saa vahvistuksen siitä, että useat Raamatun kuvaukset kertovat paholaisen tuhoutumisesta mereen (vrt. Luuk. 8: 33; 2. Moos. 14: 27, Matt. 21: 21).

Seuraavaksi huomio kiinnitetään kirkon työntekijöihin. ”Jos teillä on palvelija kyntötoissa tai paimenessa” ymmärretään niin, että paimeneksi pyrkivän (kirkon työhön pyrkivän) tulee ensin työskennellä oman pelastuksensa eteen. Samaan kehotti apostoli Paavali: ”tehkää peläten ja vavisten työtä pelastuaksenne” (Fil. 2: 12). Kirkon työntekijän pitää itse myös toteuttaa se opetus, jonka hän Herralta välittää seurakunnalle.

Aikaisemmin Jeesus kertoi siitä, että isäntä palatessaan häistä palvelee niitä palvelijoitaan, jotka ovat häntä odottamassa. Nyt Jeesus tuo esille asian toisen puolen. Palvelijan velvollisuus on aina palvella herraansa. Kirkon työntekijöiden tulee huolehtia kirkosta ja paimentaa heille uskottua laumaa. Heidän on todettava itsensä arvottomiksi. Ei sen takia, että he olisivat tehneet jotain väärin tai jättäneet tekemättä, vaan sen takia, että he eivät väittäisi ansainneensa Jumalalta tulevan armon. He eivät saa ylpistyä. Meille annettu armo on aina puhdas lahja.